DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesimâ-nonâ mensis Novembris, anno Domini M. DCC. LXXXVII.

M. LUDOVICO-JOANNE-BAPTISTA COSNIER, Doctore Medico, Præside.

An in cutaneis tenacibus morbis, diuturnus & abundans lactis usus, repetitaque simul hyrudinum applicatio?

I.

MULTIS, ut aiunt, modis, à Naturâ corporis habitudine donati Nestoreâ, in orcum præcipites plerique mortalium ruunt. Primam huc lucem non superandæ prosequuntur tenebræ; sorores illuc anguicomæ hymeneas surripiunt faces, pessimique crocitus ominis, numerosas inter nympharum choreas, festivis clamoribus confundunt : etiamnum intactam, plurimis luxuriandam filiis, carissimam demùm optimo uxorem marito tollentes è medio, deliciis insignes thalamos horrendum in Cocytum permutant, supraque sic portentosa mille simul facinora sibi plaudunt. Intereà tamen obcœcata gens undiquè proclamat humana : « Tale fatum erat, fatum, cui suprema obtemperant Numina ; nil salutare de Medicis, nil de medicinâ, quando venit hora, quando venit tempus, expectandum occurrit ». Quid hora? quæso, quid tempus? Hora divisio temporis; temporis autem mensura fortassis ac essentia rerum successio naturalium. Irrevocabili fato, nobis semel calcanda est via lethi. Per fatum igitur quod à se nulla causa deviare nec remorari potest intelligendum. Verùm enim verò si concipias hunc in ætate floridâ demortuum hominem quâlibet potuisse de causâ vivere superstitem, ut si, assumpto veneno, illud denegare potuisset; vel, excepto antidoto, faucibus orci eripere se valuisset; jam non fato periit; sed aliis tantummodò concurrentibus causis quas vitare

illum penes erat, quas-ve removere penes erat Medicum (1). Quæcumque ſub cœlo vigent corpora, à Naturâ ſic inſtitui videntur, ut non in eodem temporis ſpatio, creſcant, vireſcant, pereant: undè adagium: *omnia tempus habent.* Ad centeſimam uſque annorum revolutionem & ultrà comparatus homo, in omni vitæ ſuæ curriculi puncto nihilominùs luce defungitur. Omnia etenim quibus in hâc regione circumdatur viventium, vel ad bonum, vel ad malum illius tendunt machinæ. Ars ſecernendi mala, ſibiquemet applicandi bona, conſervatrix affulget Medicina: ars avellendi quicquid corporibus malorum ingruit, ea ſanè Medicorum eſt virtus, quâ concurrente naturâ, Medicus ægrotantis repetit jura. Sibi quandoquè natura ſufficit; verùm, cum ab occurrentium morbi pondere cauſarum, vis vitæ ſtrictè involvitur, premitur, quoquoversùm tanta mali moles à Medico ſublevanda venit ut quò ipſa evaſura tendit natura, eò, mediis terreſtribus, hanc educere tentet Medicus (2). More procedens mathematico, omnis intelligat homo ſuæ brevitatem vitæ in ſtrictâ poſitam eſſe ratione, & rerum non naturalium abusûs, & quæ ſubitò irruunt, obruunt cauſarum, imprimiſque contemptûs & incuriæ mediorum naturalium quæ oppreſſam ſublevare poſſunt machinam. Sit ita demùm juſti conſentaneus & æqui, ut ſi in olitore perito artem vegetabilia quæ tantùm ab animalibus phyſicè diſcrepant in eo quod hæc errabunda, illa verò immota è tellure ſuſcipiunt alimenta, tuendi ſanandi, agnoſcat; itidem in Medico qui indefeſſis lucubrationibus, vigiliis domeſticis & publicis, ad cœlum erectâ mente, naturæ leges ſedulò proſequitur & inveſtigat, ſcientiam & artem animalia tuendi corpora, multotieſque ſanandi, confiteatur. Ad quid tamen moror in iſtis? cur copioſa in expoſitione luce clarioris ſententiæ verba conſumere? Nunc Chirurgus Medicus ſolerter, omni ſtridente Tartaro, ſub acie machaonicâ, palàm, omnium ſenſibus arrectis, innumerabiles ſervat necnon modò devoluturos letho revocat mortalium natos; nunc morbis in acutis, Clinicus præſagit peſſima, meliora in ſuo tempore diſponit, tutâ quaſi imperante naturam voce, expeditiora init conſilia, immensâque ovante hominum catervâ, ad hodiernum reducitur triumphum. Quantò autem hominum admiratione dignior Medicus qui nullis certò indicantibus ſymptomatibus, nullo fallaci deceptus ſigno, intricata ſolvit arcana malorum; qui innumerabilia ſub ſole corpora, pro cujuſque peculiari virtute, vel connexâ, jamdudùm exhauſtæ applicat machinæ; mutatam humorum *craſin* ad priſtinam revocat indolem, & ad inſtaurationem novæ vitalis materiæ divinitùs conducit. Acuti per ſe patent morbi, exteriora ſæviunt ſymptomata, apertè judicantur; chronici perfidis involvuntur ſignis: hinc diviſio ſcholaſtica morborum in eſſentiales & in ſymptomaticos. Eſſentiales per ſe exiſtunt, nullâque primariâ apparente causâ invadunt; ſymptomatici, etſi graviter manifeſtò ſe prodant, intemperiem nihilominùs cujuſdam viſceris abſconditam arguunt.

Morbos inter chronicos merè ſymptomaticos plurimi præter naturam cutis

(1) Hinc non rectè loquitur Seneca, dicens: *Nemo niſi ſuo die moritur. Nihil ex tuo tempore perdis. Nam quod relinquis alienum eſt. Epiſt. LXIX ad finem.* Fatum etenim non tempora regit; ſed tempora ad fatum irrevocabile ducunt.

(2) ἃ δεῖ ἄγειν, ὅπου ἂν μάλιστα ῥέπῃ, ταύτῃ ἄγειν, διὰ τῶν ξυμφερόντων χωρίων.
Quæ oportet educere, quò maximè vergant eò ducere (*oportet*) per conferentia loca. Hippoc. aph. XXI, ſect. prim.

affectus primum certè locum obtinent, & nedùm ad veram, ut deceret, Medicorum insurgant gloriam, contra jus fasque, in eorum vertuntur opprobrium. Quoniam etenim ab intimâ diuturnâque cujusdam visceris intemperie ducunt originem, non, nisi longâ medendi ratione adhibitâ, evanescere posse videntur; impatientesque valedicunt ægrotantes Medico. Ille verò naturæ tantùm minister nulla edit prodigia, & cum antiquos subitò sanare morbos mortalium non esse ingenuè fateatur, profanum diuturnam adversùs medicamentorum usurpationem insurgit vulgus, in retes agyrtarum se committit imprudens, sæpèque sæpiùs inconsultissimam capite luit mobilitatem.

Veras profectò perlustrare detegereque morborum cutaneorum causas, ne, ut sæpè fit, ad infandum corporis discrimen, effectus debelletur, causa verò genitrix negligatur, hoc opus, hic labor. Tantæ luis igitur descriptio, causa, justaque medendi ratio nobis in ordinem, veniunt exponendæ.

I I.

QUEMADMODUM herculeâ manu, uno capite reciso, derepentè duplex attollebat olìm in Lernæ paludibus Hydra; sic applicatione medicamentorum externâ, serpendo renascuntur, crudeliùsque tàm internè quàm externè depascuntur squammei subcruentatique præter naturam cutis affectus. Ab omnibus quamvis ferè Medicis *essentialiter* inter se morbi distinguantur cutanei, diligenter attamen scrutanti, pro variâ tantùm gravitate symptomatum ab invicem discrepant. Omnes & singuli etenim sibi mutuò ansam præbent, ita ut minores ad graviores ducant; ita ut graviores ad minores, reluctante naturâ, concurrenteque medicinâ, vergant.

Horumce præter naturam affectuum differentias in humoris specie, qualitate; in loci varietate affecti, veteres non immeritò assignarunt Medici. Morbos etenìm cutis ex humoris vitio succrescentes, in morbos cum tumore, in morbos citra tumorem, in morbos ex utrisque diviserunt. Ideò alios ex pituitâ, alios ex sanguine, alios ex bile flavâ, alios ex atrâ bile, alios ex sero, alios ex horumce qualitate connexâ pendere contenderunt. Quoniam autem illorum est humorum sanguis oceanum, hujus divisionis meritò impatientes neoterici, à qualitate sanguinis exuperante nocivâ, concurrentibus externis etiam causis, omnium ferè cutis morborum duxerunt originem.

Omnes corporis summa obsidentes præter naturam affectus, vel in cute prominere, aut cum cute subjectam quoque partem occupare deprehenduntur. Prominentes autem affectus sunt tumor, tuberculum atque pustula. Tumor tuberculo major, & utroque minor pustula cernitur. Inter tumores *, Phlegmone, Phygethlon, Bubo, Phyma, Erysipelas, Œdema, Hydrocele, Hydrocephalon, Tumor flatulentus, Schirrus, Ganglion, Bronchocele, Parotis, Struma, Phagedena, Cancer optimè recensentur: inter tubercula **, Carbunculus, Furunculus, Terminthus, Glandula, Nodus sedem habent: inter pustulas demùm ***, Psydraïcia, Epinyctis, Phlyctenæ, Ecthymata, Ephelides, Hidroa, Herpetes, Scabies, Prurigo, Lichen, Psora, Lepra, Verruca, Clavus, Callus annumerari solent.

Tantam autem non suscepimus provinciam qui horum speciem sigillatìm tractemus diffusiùsque exponamus, tùm quia plurimi nullum afferunt incommodum; tùm quia nonnulli omnem ultra medelam consistunt, vel facillimæ curationi

* ἡ φλεγμονή
τὸ φύγεθλον
ὁ βυβών
τὸ φῦμα
τὸ ἐρυσίπελας
τὸ οἴδημα
ἡ ὑδροκεφαλή
ἡ ὑδροκήλη
ἡ φυσοκήλη
ὁ σκίῤῥος
τὸ γάγγλιον
ἡ βρογχοκήλη
ἡ παρωτίς
αἱ χοιράδες
ἡ φαγέδαινα
ὁ καρκῖνος
** ὁ δοθιήν
ὁ τέρμινθος
ὁ ἀδὴν ἐσκιῤῥωμένος
*** τὰ ψυδράκια
ἡ ἐπινυκτίς
αἱ φλύκταιναι
τὰ ἐκθύματα
αἱ ἐφηλίδες
τὰ ἱδρῶα
ὁ ἕρπης
ὁ ξυσμός
ἡ κνήφη
ὁ λειχήν
ἡ ψώρα
ἡ λέπρα
ἡ ἀκροχορδών
ὁ ἧλος
ὁ τύλος

cedunt: hinc de papulâ vel herpete, de impetigine earumque de variis speciebus agendum, quæ etsi difficillimæ, tamen diuturnæ & sagaciter eductæ medendi auscultant rationi. Pabula quæ herpes Græcis nuncupatur, ardor est cutem serpentibus minimis pustulis exasperans atque rodens; ea quidem duplex: una simplex quæ herpes miliaris; altera fera quæ herpes exedens dicitur. Herpes exedens quæ pabula fera, ruptis pustulis, veram cutem exulcerare, rodere, depascere, in latum atque in altum serpire, multaque stabilire ulcuscula deprehenditur: herpes autem simplex summam tantummodò cutem exasperat, sub unâque solùm epidermide consistit, exiguas illìc pustulas excitans, quæ milio haud absimiles, extant minimùm aut prominent. Utraque in vicina, quasi in orbem, quoquoversùm serpit, seque diffundit, sæpèque, longiùs extremis procedentibus, sanescit medium.

Cutis asperitas dura & sicca cum ingenti prurigine, impetigo est. Hujus quatuor species annotaverunt antiqui: una admodùm simplex, quâ cutis rubra, exasperata, vehementi pruritu excruciatur: altera *lichen* Græcis nuncupata, pustulis majoribus emergere, acriùs corrodere latiùsque procedere cernitur: species tertia quæ psora (cute crassiore, ficciore, tumentiore, serpentibus pustulis deturpatâ) partes vehementer rodere & exedere, passimque findere, & ex se furfuracea quædam nigra excutere videtur. Quarta demùm species (lepra) omnium sanè deterrima, cutem altè depascere atque findere, ex quâ furfures non solùm, sed & squammulæ modò pallidæ, modò subnigræ decidunt, observatur: hæc totius substantiæ morbus adest, quoniam nulla pars in corpore viget, quæ ab illo non sit inquinata malo: ideò nullis, ab antiquis, à neotericis cedere putatur remediis, ejusque de curatione vulgus Divos implorare solet. Inexhauriando tamen alui fluxu, evanescere quandòque visa est lepra.... Ast consistente diarrhoeâ, brevì è medio tollitur æger; sistente vero, pejorem ille etiam hunc sibi morbum vindicat.

I I I.

Ab organorum sanè humores separantium vitio, hanc immanem morborum squallidorum familiam oriri, explicari, in dies, elegantem corporis formam deturpare, dummodò ad eorum tenacitatem reversionemque, ad mala ab externâ curatione pendentia attendatur, nullum supererit dubium. Ubi etenim tonica corporis vis interna major, nullo cedentes topico, majoris minoris-ve momenti, tantùm aliam in cute sedem occupant morbi cutanei. Contrà verò externè profligata materia, è corporis circumferentiâ, immanè truditur in centrum, lethiferamque nobilium labem portendit partium. Cujusdam ideò intemperiem visceris absconditam suspicantes antiqui, functionum naturalium viscera, hepar præcipuè, malè affici, antopsiâ constârunt anatomicâ. Hìnc erysipelas à biliofo sanguine originem ducere instituerunt. Verùm autem sive sit hepar obstructum, sive exulceratum, sive tantummodò in suo vasculari ordine distentum, impuræ in corpus fluent materiæ. Obstructo etenìm hepate, sanguis è visceribus venam portarum ingressurus, in abdominalibus retinetur, coacervatur. Hìnc dysenteriæ cruentatæ, hæmorroides, mesenterii moles, hydrops, sin minùs, digestio prava. Ulcerato autem hepate, suppurationis materia una cum bile, in duodenum descendens, chylo succisque primæ digestioni dicatis pessimam conciliat indolem. Postremò tandem in suo vasculari ordine ultramodùm distento

hepate; crassior, fœculentior, copiosior separatur bilis, chyli materiem involvit; penetrat & intimè coinquinat. Hisce tribus unâ quâlibet de causis, in omni corpore, lymphâ redundans acri suppeditatur sanguis; hæc lympha tenuiores vellicat fibras, spasmodicos excitat motus, & ubicumque sit in stagnatione, pejora procreat mala: nempè si intra sedeat articulos, immanes cruciatus excitat; sin ad cutem deferatur, fibrillas sub epidermide tendinosas irritat, rodit & pro intensione suâ, pejorem accersit luem. Qui ab hereditariâ procedunt labe, omnium tenaciores videntur morbi. In semine maris omnium primordia vigent corporis partium: in succo ab utero intra partes seminis masculini integrantes profluente, summum cujusque partis substantiæ explicativæ exordium (1). Omnes corporis compositæ partes certo fibrarum, aliæ super alias, instructarum numero componuntur. Primogenitæ verò actionis primariæ sunt capaces; illæ sensìm destruuntur suamque sequentibus in posterum, sedem præstant fibris; secundæ, aliis, ad ultimam. A primâ fibrarum explicatione, vita; ab ultimâ fibrarum serie, senium & mors naturalis. Humidum illud subtile quod in semine maris ad efformandam cujusque partis primariam fibram comparatur, apud omnes & singulos homines prolificos, quid unum & idem existere suspicamur. Itaque, quoniam rudimenta tùm materiæ *essentialiter*, tùm substantiæ explicativæ, sunt apud omnes eadem; nil mirum quòd in utero benè valeat fœtus qui in lucem eruptus, Pixidem Pandoræ sensim devenit, cujusque succedentis causa difformitatis in acquisitam parentum indolem pravam meritò impingitur; nil mirum quòd in posterum, cùm aliæ fibræ, in suâ compositione alternâ, vel explicatione inquinatæ, præcedentibus vegetis succedunt fibris, fiant ægrotantes qui anteà firmâ gaudebant valetudine. Verùm ex assiduo & constante naturæ progressu fit, ut contaminatum corpus vivens semen sterile suppeditet, si intimè, scilicèt in totâ substantiâ, admodùm vitietur; ut, si non intimâ depascatur labe, in lucem edat progeniem cujus ætate crescente, indoles in ratione strictâ statuetur pravæ constitutionis acquisitæ parentum. Hìnc patet cur hominum plerique morbis derepentè corripiantur cutaneis, nullâ prorsùs acquisitâ existente causâ.

I V.

UBI primùm cutaneus invaserit morbus, præhabitis lotionibus, abstersionibus, balneo, pro materiæ morbificæ suspectâ indole, largâ manu cathartica alterantiaque exhibenda sunt medicamina (2). Malum autem si vigeat inconcussum, absolutâque medendi ratione, emergat, cujusdam intemperies visceris suspicanda venit intima; & quoniam morborum similiter ac nummorum hæredes fiunt liberi, sedulò inquirenda corporis habitudo parentum. Verumtamen qualescumque sint in cute consistentes morbi, si causam salutent intimam, nulla sinceræ sanationis spes assurgere debet, nullum levamen expectandum, nullo modo, salvâ conscientiâ, mitigari possunt symptomata, nisi per intactam diuturnamque dieteticarum observationem legum. Ast, cùm in effrenatis hominum cupidinibus, nullus datur quo stant sponte terminus; humana siquidem progenies præ desideriis crescentibus, pauperior, magis ac magis appetat sitiatque; sic humilis & animi compos, in vitæ modo sibi accommodato, bona inexhaurienda, dulcedine mentem cumulantia, immò secularis vitæ scaturiginem, præ gaudio mirantibus

(1) Nostrum vide opusculum *Essai sur la Génération de l'Homme*, in-8°. *chez Didot le jeune.*

(2) Illustrissimus hujusce Theseôs Præses, percelebris Clinicus, flores sulphuris in consistentiam extracti, cum sufficienti quantitate syrupi simplicis rité dilutos, ad dosim usque duarum drachmarum, in die, felici cum eventu, per aliquot menses, manè, jejuno ventriculo, exhibet.

amicis, sibi comparat: novus proindè suorum dierum creator, per consultissimum vitæ modum, causam mortis in longævitatem permutare valet. Firmæ tandem valetudinis pretii multùm gnarus, momenta purissimè dispensare discit; & dùm præ constitutione herculeâ, stultè æstuantes, giganteo passu, & inaudito modo, ad vitæ metam præcipites currunt plurimi, ille fragili corporis habitudine donatus, prudenter rependo, vitam, quasi reluctante naturâ, sibi duplicat in dies. Cùm igitur in morbis tenacibus cutaneis, cujusdam visceris labes judicatur intima, nulla in Galenicis, nulla in Chemicis, nulla in Chirurgicis curatio prosequenda; hoc opus tantùm Medici hic labor pessima præcavere, gravioraque symptomata compescere. Medicina ergo prophylactica, in exquisitâ rerum non naturalium usurpatione, imprimìsque in prudenti & accommodatâ potûs & cibi delectione nititur. Quoniam verò in omni viscerum intemperie gravi, motus præscribitur moderatus, quies longa, vigilia nulla, somnus, ubicumque imperat, excipiendus, aër quam maximè purus atque temperatus; quoniam excreta & retenta sedulò compensanda nullaque violenta animi pathemata excitanda; sit etiam victus tenuis, omni acrimoniâ carens, infirmæ tandem valetudini accommodatior. Lactis autem copiosa diuturnaque usurpatio duplicem salutiferam conciliat virtutem. In cibo etenìm & in potu lac æquè proficuus, minima ab humore acri irritata vasa suo demulcet sero, necnon viscera ab æstu fervido temperat. Intereà tamen saniosam congeriem cuti adhærescentem, magis ac magis irruentem à fluxu removere nimio juvat. Status profectò psoricus, herpeticus, &c. in genere præter naturam est affectus in quo, ita distenduntur, vel acrimoniâ dilacerantur vasa cutis lymphatica, ut sanguis ipse mæandros penetrare valens lymphaticos, subjectas non aggrediatur venas, undè mediante venâ cavâ & portarum, ad hepar deferendus, canalem intestinalem, sub formâ bilis, adire queat; pellucidis ruptis carceribus externè diffunditur cruor, aëre ambiente corripitur, desiccatur, densioresque per squammulas tegumenta exasperat. Intimum igitur fervidumque cutis calorem circumfluens temperare nequit aër; immò summa corporis urentia majorem, in dies, appellant humorem psoricum, hìnc horrendum in modum, deturpatur, depascitur cutis, inveterascit morbus, partes subjectæ coinquinantur, omnis demùm corporis substantia consumitur, morsque sola spes devenit. Per alia igitur loca hanc purulentam educere materiam convenit. Sed undè & quò? Viam commonstrat Hippocrates, dicens: *οἱ αἱμοῤῥοΐδας ἴχοντες, οὔτε πλευρίτιδι, οὔτε περιπνευμονίῃ, οὔτε φαγεδαίνῃ, οὔτε δοθιῆσιν, οὔτε τερμίνθοισι σμισκονται. ἴσως δε οὐδὲ λέπραις, ἴσως δε οὐδὲ ἀλλῃσιν. Hæmmorrhoides habentes, neque pleuritide, neque peripneumoniâ, neque phagedenâ, neque furunculis, neque thermenthis consumuntur. Fortassis ne quidem leprâ, fortassis ne quidem aliis id genus.* (Hipp. in Morb. vulg. Lib. VI.) Quoniam autem non ad libitum hæmmorrhoides excitari queunt, medium quod hæmmorrhoidûm munus suppleat inquirendum est. Ideò sanè majoris est momenti venis hæmorrhoidabibus hyrudinum applicatio. Verumtamen cùm absque intestini recti summo discrimine, mediantibus hæmmorrhoidalibus venis, tanta non potest educi fluxio, passim interdùm cuti applicandæ sunt hyrudines, undè psoricus, herpeticus humor, plurimâ datâ portâ, tutiùs evanescat.

V.

VOS igitur quos auri sacra fames tartareo revocabit à regno; qui sordido mendacii stillante venenum ore, strages in strages, vanâ spe deceptis mortalibus, inceditis; qui, vultu sub composito, lupi devorantis dentes exacuitis; qui,

thecâ digitali in candidâ, immanes vulturis falculas reconditis; quorum circà pectus æs triplex naturæ gementis jura repellit; qui eò perfidiores quò minimè suspicati latrones, vitæ simul & crumenæ civium certas comparatis insidias; qui, pecus ignavum, generosi pelle leonis induti, aures nihilominùs adumbratis dubias, altissimasque principum, mobili ridente fortunâ, adire non erubescitis ædes; quorum tandem morbis mille pejor stolida cohors Galliarum urbem invadit, deturpat, destruit, procùl ô procùl este Pseudo-Medici: vero coràm Epidauri templo timore percussi, contremiscite.... En, acie duplici, noster vobis insurrecturus Apollo lateri accommodat ensem; audacis Marsyæ debitam in animum revolvite sortem: pulveres, topica mortifera, *ridiculum animale digestivum*, *infidelem ulmi pyramidalis corticem* tollite, & undè fuistis, irato cœlo, rejecti, horrendum in Phlegetontem, nunquàm emersuri, evanescite. Impuro tamen frementes ore, multi insurgent Pharmacopolæ, ingentique scriptarum testificationum onusti farragine, oculos mentesque plurium capere tentabunt. Præclaræ quidem curationes! quarum plurimæ evidenter falsæ, aliæ gravioribus originem præbuerunt morbis, aliæ tantùm palliativæ: alienis verò gloriari bonis assuetus, quicquid natura sola salutare dispensavit, in honorem sibi convertit Agyrta. Sincerus Medicus multa sanat & tacet; Pseudo-Medicus autem excruciat multa, numerosamque jactitantem in loquelam diffunditur. Ne in posterum decipiantur, intelligant homines, artem medicam in strictam rationem dirigi, & antiquioris recentioris-ve morborum ortûs, & gravioris leviorisque præter naturam partium affectûs. Verùm si remotissimam duxerit morbus originem, omninò morbificam constitutionem sibi vindicavit æger, coinquinatæ omnes corporis partes, nisi longo tempore, in æstate nimirùm virente, ad pristinam indolem reduci possunt. Contrà verò, si leviorem externam ve causam agnoscat morbus, levi & brevi medicaminum usurpationi cedet: undè adagium, *talis morbus*, *talis medendi ratio.*

Morbi cutis in duas classes dividi possunt generales, in morbos ab externâ causâ, in morbos ab internâ procedentes. Morbi verò ab externâ causâ, spontè, munditie, abstersione, balneo, sæpissimè curantur. Morbi autem cutis ab internâ succrescentes causâ, impuram reapsè humorum separationem arguentes, difficillimæ auscultant medelæ. Alii morbi cutanei merè sunt critici, alii symptomatici. Critici, materiâ è corporis centro ad circumferentiam deductâ, paucis diebus evanescunt; symptomatici verò à cujusdam visceris læsione, originem ducentes, tot temporis consistere deprehenduntur, quot temporis præter naturam afficiuntur partes internæ. Hinc diuturna morborum cutaneorum sedes: hìnc umbras & inania captat qui medicaminibus externis tantùm hos debellare tentat. A sanguinis in vasa cutis lymphatica persusione, morbus herpeticus, psoricus oritur; locus etenìm cruentatus, prominens, aliquoties stillans sanguinem, squammulis substernitur. Humor psoricus, herpeticus, aëre concretus, omnia chemicè principia animalis materiæ suppeditat, quæ ad indolem pilorum, unguium, epidermatis accedit, quæque prætereà quâdam (nullo modo sensibus obviâ) donatur acrimoniâ. Quoniam autopsiâ constat anatomicâ, psorâ, herpetibus leprâ-ve laborantes hepate gaudere præter naturam affecto, certè, nisi sanato viscere, sincera expectanda venit curatio; atqui cum inveterati viscerum præter naturam affectus sunt insanabiles, morbi cutanei, tali ex causâ procedentes, insanabiles etiam occurrent. Hominibus verùm plethoricis, sanguineis, labore venereo fessis, quàm-

maximè ingruunt herpetes, provectioreque in ætate, cùm omnia minuantur fluida, animi compescantur, pathemata, morbi quandòque cedunt cutanei, aliis ab intemperie viscerum successuris, quorum generis podagra, hæmmorrhoides, rhumatismi, &c.

Omni spe tamen psorici, herpetosi non decidant; absolutè etenim illis si medela desit, sunt equidem ingentia levamina morbo. Psoricus, herpeticus humor qui sæpissimè podagrico jungitur malo, qui fortasse ejusdem est indolis, eamdem subire debet curandi rationem. Immanes edit cruciatus humor podagricus, quoniam in articulis deponitur, strictè includitur, commoratur, coacervatur; pruriginem tantùm excitant herpetes, quoniam in latum, in altum & in profundum diffundi queunt. Igitur, sicut in podagrâ, duo in herpetum invasione, requiruntur; ut acrimonia à viscere læso semper renascens, temperetur; ut tantâ humoris fœtidi mole præservetur, exoneretur cutis. Victu omni acrimoniâ carente, parùm fœculento, corpori sano simillimo, aut illi facilè assimilando, qui, præ dulcissimæ copiâ lymphæ, redundantem corrigere valeat acrem, ipsa temperatur humorum causticitas. Hìnc omne tollet punctum diuturnus & abundans lactis usus. Quoniam, psorica vel herpetica materia sanguis est ipse venosus in vasa lymphatica eruptus & ultrà, aëre concretus externo, per hyrudinum applicationem, tanta præcavebitur fluxio. Sic enìm defensa, exonerata, non, in dies, magis ac magis irruente materiâ, exasperabitur, corrodetur, destruetur cutis, faciliùs internis obtemperabit morbus remediis, pristinamque tandem corpus recuperabit nititiditatem.

Ergo in cutaneis tenacibus morbis, diuturnus & abundans lactis usus, repetitaque simul hyrudinum applicatio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Franciscus DOUBLET, *in Senatu Patronus, civilium tùm nosocomiorum, tùm custodiarum Subinspector.*

M. Tussanus-Claudius-Nicolaus NAVIER, *Academiæ Catalaunensis Socius.*

M. Edmundus-Joachim. BOURDOIS DE LA MOTTE, *Chirurgiæ vernaculo idiomate Professor.*

M. Christopho-us-Nicolaus DE JUSSIEU.

M. Joannes-Renatus SIGAULT, *è Regiâ Scientiarum Academiâ Divionensi, Regis Pensionarius.*

M. Joannes THAURAUX.

M. Ludov.-Gilbertus BOYROT DE JONCHERES.

M. Carolus SALLIN, *Consiliarius Medicus Regis ordinarius in ejus Castelleto, Facultatis Exdecanus & Acad. Censor.*

M. Cosma-August. LÉZURIER.

Proponebat Parisiis JOANNES-BAPTISTA CALMÉ, Rhemus, Medicus Doctor Rhemensis, nec-non Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, Theseos Auctor.

A. R. S. H. 1787. AB OCTAVA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, viâ dictâ *du Fouarre*, 1787.

